

Asia: LVM/1051/03/2017

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää perusteltuna luonnoksesta ilmenevää, sääntelyn ja hallinnollisen taakan keventämiseen tähtäävää yleislinjaa. Esitetyillä katsastustoimintaa koskevilla säädösmuutoksilla on opetus- ja kulttuuriministeriön toimialalla merkitystä lähinnä katsastajien jatkokoulutukseen pääsyn kannalta ja aiemmin säännellyn ammatin, katsastustoiminnasta vastaavan henkilön, poistumisen kannalta. Lisäksi luonnoksessa on joitakin ammatillisen koulutuksen uudistukseen liittyviä täsmennystarpeita.

Luonnoksessa esitetään, ettei katsastustoiminnasta vastaavan henkilön nimeämistä jatkossa edellytetäisi. Nykyisen lain 21 § (Katsastustoiminnasta vastaavan henkilön ammattitaitovaatimukset) ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana. Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää tätä ehdotusta oikeasuuntaisena. Ammatteja tulee säännellä vain siltä osin kuin se on perusteltua yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä.

Luonnoksessa esitetään 17 §:ää (Katsastajan ammattitaitovaatimukset) täsmennettäväksi ja yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan ”Pykälän 2 momentin sananmuotoa täsmennettäisiin siten, että jatkossa katsastajalta edellytetään alalle soveltuvan ajoneuvojen korjaamokokemuksen taikka vastaavaa kokemuksen sijasta korjaamokokemusta taikka vastaavaa kokemusta tai osaamista.

Muutos olisi tarpeen, jotta huomioidaan ammattitutkinnon suorittamisen edellytyksenä oleva vaatimus kolmen vuoden kokemusta vastaavasta osaamisesta.” Vastaavaa, osaamisen käsitteen sisältävää muutosta esitetään myös 19 §:ään (Katsastajan jatkokoulutus). Opetus- ja kulttuuriministeriö kiinnittää huomiota siihen, että uusi laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2018) on tullut voimaan 1.1.2018. Lailla kumottiin lait ammatillisesta peruskoulutuksesta sekä ammatillisesta aikuiskoulutuksesta. Lain tultua voimaan ammatillisessa koulutuksessa siirryttiin osaamisperusteisuuteen. Tutkintojen suorittaminen on osaamisen hankkimistavasta ja –ajasta riippumatonta. Näin ollen ammattitutkinnon suorittaminen ei ole sidoksissa kolmen vuoden kokemusta vastaavaan osaamiseen. Pykälän 2 momentissa mainitut ammattitaitovaatimukset koskevat katsastajia peruskoulutusvaatimuksen lisäksi, ja ammattitutkinto on yksi peruskoulutusvaatimukset täyttävistä tutkinnoista. Muutostarvetta on syytä tältä osin vielä harkita ja perusteluja tarkentaa.

Katsastajan jatkokoulutusta koskevaan 19 §:ään esitetään jatkokoulutukseen pääsyn edellytysten yhtenäistämistä ja keventämistä. Perusteena on katsastushenkilöstön saatavuusongelmien lievittäminen. Opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole tästä muutosehdotuksesta huomautettavaa. Ministeriö korostaa kuitenkin, että voimassa olevan 19 §:n esitöissä eri pohjakoulutuksen suorittaneita katsastajia koskevia eroja edellytyksissä on perusteltu jatkokoulutukseen riittävän perusosaamistason varmistamisella. Ministeriö pitää tärkeänä, että jatkokoulutukseen pääsyn edellytysten muuttaminen otetaan huomioon jatkokoulutuksen suunnittelussa, jottei oppimistavoitteiden saavuttaminen vaarannu.

Luonnoksessa ei ole esitetty nykyisen ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 18 §:ään (Katsastajan peruskoulutus) niitä muutoksia, jotka aiheutuvat ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) kumoamisesta ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulosta. Tämä muutostarve on otettava huomioon esityksen valmistelussa.

Karppinen Laura
Opetus- ja kulttuuriministeriö